

REFERAT

af Træskibs Sammenslutningens

Kolofonmøde 17. og 18. januar 2015 i Svendborg

Deltagere:

TS' bestyrelse

TS' lokalfolk

TS' redaktion

Louise Skou Grindsted, Friluftsrådet

Kim Madsen fra Hjerting Kanelaug

Asger Brodersen fra Nordvestjysk Fjordkultur

Referant Nis Olsen

Lauge startede med at orientere om, at han efter halvandet års sygdom vil trække sig som formand for TS til pinse. Det er med vemod, for der er stadig meget at slås for. Glad for, at der er sket en kursændring hen imod, at TS ønsker sig et sekretariat og ikke kan klare sig uden.

Lauge er ked af den skæve måde, han kom ind på Skibsbevaringsfonden på. Det bekymrer ham, at så mange gamle træskibe får lov til at forsvinde ud af landet. Han håber, at den nye formand vil rette forholdet op til SBF, så kræfterne bliver samlet.

Lauge lovede at sejle HAVGASSEN til pinsestævnet.

Mødedeltagerne svarede med klapsalve!

Merete efterlyste lokalfolkernes hjælp til at finde en ny kandidat.

Andrea meddelte, at hun efter lange overvejelser er nået frem til, at hun vil stoppe som redaktør af TS-bladet. Efter seks år i stolen kniber det med gejsten.

Merete meddelte, at bestyrelsen vil finde en afløser.

LANDET RUNDT

Peer Bonnemann, Østjylland

Århus arbejder på opfyldning af havnen og fordeling af klubhuse. 23 nye bådepladser, 17 til småbåde og resten til de helt store.

Kæmper for pakhus 27, det er gået i udvalgsarbejde igen, selv om byrådet havde vedtaget at rive det ned.

Hvordan bruge kulturby 2017 til at løfte og skaffe penge til sekretariat. Vi lavede liste og idekatalog i samarbejde med Merete, og sendte til kulturbysekretariat.

Men nu fået at vide, at de ingen penge har. Arbejdet, især fra Meretes side, har høstet meget ros, også fra kulturbyens side, men nu skrinlægges, så det bliver en lokal aktivitet for TSA.

Merete: Vi ville have maritimt udstillingsvindue for den maritime kulturhistorie. Men vi arbejder stadig med, om pinsestævnet 2017 skal til Århus.

Peer: Arbejdet i det forløbne år viser, at vi skal have et sekretariat, som kan koordinere aktiviteterne ud over lokalt plan og internationalt.

Lokalt arbejdes med Pispot cup og måske genetablering af 20 sømils kapsejladts til Tunø og omkring Hjelm. Folk skal ud at sejle, det er mål for foreningen.

Jens Glindvad, Vestfyn:

Ved at genopdage Middelfart som hvalfangerby. Dokumeteret historie om marsvinefangst, samarbejde med marsvinelaugget. Riggede tresmakken Susanne op og trak gennem byen en forårsdag. Mange snakkede. Det gør vi også i år. Har også søsat nybygning af jolle, som er identisk med de gamle fiskejoller. 2-smakke på 15 fod, velsejlende. Jollerne under sejl så meget som muligt, bedste formidling.

Værftsdelen, fået aftale med bådbygger, som vil drive forretning ud fra værftet. Han lejer sig ind i lokalerne, men kører selv sin virksomhed. Godt for bådene, og godt at en forholdsvis ung mand vil drive forretning permanent. Får sin egen værkstedsdel og kan bruge beddingen. Han har nok at lave, arbejder i øjeblikket på lokal båd, som får skiftet ni planker, skal videre på fredet bundgarnsjolle.

Istandsætter lille sidebygning, som vi har lejet af havnen i ti år, til nyt værksted for smakkelaugget.

Stor bevågenhed fra kommunens side og god dialog med havnen og kommunen og borgerne, sundt miljø.

Vi har åbne søndage, hvor vi viser værftet frem og holder maritimt stump-loppemarked i weekenderne fra slutningen af maj.

Peter Nielsen, Køge

Der foregår ikke noget i Køge, der er kun mig med et gammelt skib. Vi er i gang med at afhænde skibet, hvis et skole- eller ungdomsprojekt er interesseret i at overtage skibet, så er det bare til afhentning. Master og rigning gennemgået sidste år.

Flemming Olsen, Vestsjælland

Vi er næsten hjemme med permanent frihavnsordning. Kommunen igennem omrokering, som har ramt dem, som styrer havnen. Ordningen mangler endnu at komme igennem politisk beslutning.

Et skib er sagt op i frihavnsordningen, fordi det ikke opfylder arbejdsplanen for istandsættelse.

Værftsbyggeri og beddinge kører sin slagne gang.

Fremadrettet: Holbæk tager Træf Fjordens Både i år, som Museum Vestsjælland i Holbæk er primus motor for, så springer vi andre til. Det er tredje weekend i august.

Rørvig har dannet træskibslaug, Per Kløve, skipper på HÅBET, er kontaktperson.

Kalundborg har ønsket at blive TS frihavn, de har fået tilsendt materiale, men så har vi ikke hørt mere. Arbejde videre på det...

Poul Erik Simonsen, Fåborg

Er ramt af, at vi er erhvervshavn, den er fyldt op med blå skibe, men ikke den plads til os, som vi gerne vil have. Inderhavnen optaget af supplyerskibe. Også krydstogtskib liggende, som ikke har fartstilladelse. Slagteriet lukket og skal ryddes, får måske lavet vores lille træskibshavn i år. Har kontakt til Svendborg, og vi vil lave fælles arrangementer i år.

Træskibspladsen, vi har MARNA og fiskekutteren SG100, som bruger den. Mangler penge, havde fået 4,5 millioner kroner fra fonde, men manglede 1,3 mill. fra kommunen, som sagde nej, så vi fik ikke bygget værksted eller lavet bassin.

Foreningen har tre joller, men ingen gider sætte dem i stand. Plus HEIMDAL, som nu skal slæbes ud og bygges om til udstillingshus.

Henning Sanderhof, Isefjorden

I Frederikssund sker lige så lidt som i Køge. Nogle vil lave havnebad på ponton med badeanstalt – tæt ved indsejlingen til havnen, ikke særligt smart.

ANNE MARIE er flyttet til Nyhavn.

Ingelise Brandt, Nordsjælland

Gilleleje: VILHELM ligger på værft og skal skifte planker, Rigger-Claus har skaffet penge.

Havde Træf Fjordens Træbåde i 2014, meget vellykket stævne. Blæste meget, måtte aflyse sejladsene.

Snekkersten har fået ny træbro, gennemtænkt, nogle af smakkefolkene har været med. Plads til ti joller, allerede fyldt op, de sejler hver tirsdag.

Espergærde, kommunal aktivitet i gammel villa, hvor smakkelaugget har fået lokaler.

Hornbæk, sildebåden SAGA restaureret og sejlede.

Sletten, den sidste smakkejolle i Sletten har lige fået bevaringsserklæring.

Helsingør, Sundtoldmarkedet besøg af mange skibe. Nyhavns skipperlaug har bedt om at komme tilbage. Vokset i år. Arbejdet på at få store skibe, som kan ligge ved kongekajen, Fulton kommer, og skib fra Helsingborg. De små skibe skal ligge samme sted, hvor de lå sidste år.

Benny Jacobsen, Nakskov

Planlægger pinsestævne i 2016. Forhandler med kommunen, boderne på havnen skal betale provenu til TS, borgmesteren meget positiv.

Bevaringsværftet færdig i forsommeren, har fået fiskerigruppemidler udbetalt, 300.000 kr. blev krævet tilbage, fordi projekt ikke var afsluttet. Genoptog sagen, nu i gang med anden sagsbehandlingen.

JOHANNE var juleskib, skal nu på værft og have skiftet planker og enkelt spant. EMANUEL foreningsskib.

NH1 skal have lavet ny stævnfender, gået i gang på Fanø. Dokumentere med billeder osv, til bladet.

Vil lave nye bøjer til de historiske løb ude i fjorden, fået pengene bemidlet af LAK-midlerne, men i tvivl, om vi tør bruge dem.

Nakskov fjord dage. Sammen med sildekonerne sælge sild på kajen til oktober.

Preben Glud, Ribe og Vadehavet

Tre år gammelt træskibslaug, har adgang til en hal, men har deres eget på tegnebrættet. Byrådets uforbeholdne støtte til værftsprojektet. Forhandler videre om at få brugsret til grunden.

JOHANNE DAN skal op at stå og løbende vedligeholdes. Joller bliver repareret.

I toldboden i Ribe, som har 60-70.000 besøgende, har træskibslaug og JOHANNE DAN fået væg til formidling. Midler gennem Nationalparken, 26.000 kr.

Smakke træf i Ribe kører på 5. år. Vil gerne have besøg af smakker udefra. Fik bevilget en trailer af kommunen, så vi kan køre til forskellige stævner.

Være i Hvide Sande for at forberede Vestjyske Skibsdage, som holdes 24. - 28. juni. Arbejder videre.

Samarbejde med Hjerting Kanelaug og Nymindegab. Fået tilsagn om to joller mere.

Poul Forum Sørensen, Bornholm

Aktiviteter på værft i Sydhavnen, omkring 12-16 medlemmer hver onsdag, reovering. Lokkemad og spisning kl. 12 om onsdagen.

Har 20 aktive, i alt 150 medlemmer, mest fra Rønne men folk fra hele øen.

Reovering og bygning af både, fik bestilling af kystfisker fra nord for Rønne på fladbundet jolle til ålefiskeri. Det gjorde vi, han var glad, har brugt den flittigt.

Åbent hus i sommer sammen med Bornholms Tidende.

Problemer: Rønne Havn lukker med hegn og begrænsninger, nedlagde beddingen sidste år. Havde fået ombygget minestryger op på beddingen, næste morgen kl. 7 skar de beddingsvognen i stykker. Det er vores egen bygning, men på lejet grund. Nu får vi tilskud fra havnen hvert år på 50.000 kr. Men ødelagt vores mulighed for at bygge træskibshavn. Ville også lave historisk udstilling i redningsstationen, det stoppede vi også, fordi havnen er svær at have med at gøre. Havnen har også stoppet frihavnsaftalen. Rønne havn er et AS, men med kommunal aktiemajoritet og byrådsmedlem som formand. Den gamle ledelse lavede underskud på 90 millioner, nu kører det benhårdt.

SVANEN-projektet i Neksø er slut, gået konkurs, vi har overtaget en masse værktøj samt tegninger.

Erich Erichsen, Nyhavn

Aktiviteter i forbindelse med Kulturhavn, Skt. Hans, samt kapsejladser, der er slået sammen med sundtoldsmarkedet i Helsingør.

Nyhavn går til filmen: Skibene skal være kulisser i en film, som skal forestille tiden omkring 1920.

Og et firma arbejder på at holde fest for 400 personer i Nyhavn, budget på 120.000 kr.

FRILUFTSRÅDET

Projektkonsulent Louise Skou Grindsted, Friluftsrådet

Friluftsrådets vision: Friluftsliv for alle i en rig natur på et bæredygtigt grundlag.

Det betyder, at rådet for eksempel til sikre, at udbredelsen af akvakultur, dambrug, ikke begrænser adgangen til naturen. Friluftsrådet sammen med kredsen i Horsens lige vundet sag om placering af aquakulturanlæg.

Merete: Vedligeholdelse af bøjer bliver et problem, fordi erhvervssejladser forsvinder. Fritidssejladser skal overtage. Hvordan sikrer vi det fremover? Uddybning af render osv. Nedlægning af fyr.

Asger: Adgangen til havet er også, at vi får unge ind. Efterlyser regler for, hvordan man må sejle med unge mennesker.

Jens: I Middelfart med i Naturens Dag, men har opgivet, fordi vi ikke må sejle ud uden følge båd og helårsdragter. Stramningerne fra Søfartsstyrelsen ødelægger det, der tidligere var gode timer på vandet med nye mennesker.

Merete: Søfartsstyrelsen, det er vigtigt i forhold til det adgangspolitiske at rejse sagen og problematisere, at det er så svært. Kyster skal ikke være pigtrådshegn, men en mulighed.

Louise: Der er forskningsprojekt mellem KbhUni og Friluftsrådet om Havfriluftsliv.dk.

Fokusområder i adgangspolitisk handlingsplan:

Friluftsliv langs kysten

Udvikle app, som viser hvilke kyststrækninger, det er tilladt at færdes på. Fokus på problemstillinger omkring friluftsliv på kysten.

Friluftsliv på havet

Politisk indsatsområde, der skal redegøre for problemerne med adgang, problematikken omkring havne i friluftsperspektiv.

Naturens dag søndag 13. september kan man planlægge arrangement, som offentliggøres på Naturens Dag.dk, eventuelt sammen med andre lokale foreninger. 2015 er fokus Henkastning af affald. 2016: Kampagne mod løse hunde.

Friluftsrådet uddelte 72 millioner i 2013 på 488 projekter.

Tilskud til f.eks. shelters, vådragter, temamøder for landsdækkende naturorganisationer 10.000 kroner. Penge til afholdelse af arrangementer på naturens dag, fx sejlads.

Merete: Det må handle om, at vi gerne vil sejle med børn og unge, men lovgivningen forhindrer. Der står på deres hjemmeside, at både under 20 kvadratmeter ikke behøver at blive godkendt af Søfartsstyrelsen.

Flere udtrykte tvivl om Søfartsstyrelsens regler. Merete lovede at sende eksempler ind og lægge svarene på hjemmesiden.

HJERTING KANELAUG

Kim Madsen fra Hjerting Kanelaug:

Stiftet i 2011. Bådene været der 150 år før. Holder fast i lokale bådebyggertraditioner.

Hjerting et fiskersamfund fra 1500-årene og frem til 1970erne.

Foto fra 1899: søndagssejlads. Store både i Hjerting dyb, kongerigets vigtigste eksposthavn mod vest, i Esbjerg startede.

Fiskeri: Ruse og krogfiskeri efter ål, laks og fladfisk, ising...

Kaner, 'æ kaarner', stammer fra Portugal, brugt som joller til torskefiskeri ved New Foundland. Omkring 1860 ung mand fra Lønstrup Christian Tomassen sejlede på langfart New Foundland til Portugal med fisk. 1862 slog sig ned i Hjerting, han byggede den fladbundede kane.

Da lauget startede, var der to eksisterende kaager, den sidste bygget på lokalt værft i 1975. Har nu tre kaager, der kan sejles i.

Lige nu: Bygger motorbåd på 22 fod, Langli. Kommende projekt: 'Grønært' på 13 fod, fra 1940'erne, skal bygges af novicer, rigges med luggersejl, sejles af novicer...

Næste projekt: 'Ditte', den første de byggede selv efter gammel båd på fiskerimuseet, bygges nu i 3 eller 4 kopier. Ens både, der giver mulighed for kapsejlads. Har mange tilmeldinger på sejlaskolen, 23. Lauget har 80 medlemmer.

Vil eksperimentere med 'Speed-build', hvor deltagerne burer sig inde i 8 dage – så kan vi andre følge med på webcam.

Måske senere bygge båd med to master og krydsning mellem gaffelsejl og sprydsejl til spejderne – efter amerikansk model, godt 20 fod, med svingkøl.

Og måske projekt: 'Laksen', den sidst byggede dæksbåd fra Hjerting, 8,30 meter, bygget på stranden i fyr på eg i slutningen af 1920'erne. Har fundet båden i et krat. Den står nu på syddansk universitet, hvor den bliver målt op og linjetegnet.

Ny lystbådehavn under bygning på nordsiden af Esbjerg havn – med museums kaj, hvor Kanelauget er inviteret med i arbejdsgruppe. De vil gerne give os et lille værft. Men vi vil bare have nogle fripladser ved kajen. Og Lauget vil nok blive liggende 8 km nord derfor.

NORDVESTJYSK FJORDKULTUR

Asger Brodersen, Nordvestjysk Fjordkultur:

Målsætning: Formidle den maritime historie og skabe oplevelser omkring det.

Et givende fællesskab, bygge nyt, vedligeholde og reparere foreningens både, fjordens gamle bådetyper. Sjægter og smukkejoller samt fritidsfartøjer i træ, bl.a. 5-meter og knarbåd.

Sejler hver tirsdag aften. Og sejls Venø rundt i juni. Samt deltager i Hjarbæk Sjægtelaugs VM.

Har værksted og klublokale i gammel lagerbygning på havnen, men vil også gerne have fingre i stort rødt pakhús, vil lave 'memory lane'.

Det er kommunens bygninger, men har fået 800.000 kr. til at renovere bygning for, nyt tag, nye ydervægge, isoleret tiptop.

Klublokale med plads til 35-36 mennesker, også køkken.

¾ fyldt hver tirsdag aften og torsdag formiddag. 115 medlemmer, til daglige 25-30 stykker.

Bådene pakket sammen, de fleste sjægte og smukkejoller. Har lige fået pramdragerbåd i Silkeborg.

Har tovholder på hver båd og regler for brugen.

Har også 'LODSEN' på 42 fod fra 1926, som har været dykkerskib. Haft på bedding, lagt nyt dæk og ved at bygge nyt styrehús.

Har drivkvase på 25 fod, og måske drivvod liggende. Vil gerne forsøgsfiske til pinsetræffet.

Har Limfjordssjægte, Julie Petersen, på 22 fod, bygget 1986. Hun er navngivet efter Benny Holsts mormor.

Og Limfjordsbåd på 23 fod, Ingeborg Munch.

Og smakkejolle, Lille Løffe.

Og Mjølner, sjægt.

Og flere lystbåde.

Holder Fjordens Dag, hvert andet år hjemme, hvert andet år ude, fx besøg på Hanherred Havbåde, i år på Skive Produktionsskole.

Samt deltager i sansefestival, smag på fjordens produkter.

SØNDAG: NY LOKALSTRUKTUR

Merete præsenterede bestyrelsens beslutning om ny lokalstruktur:

Formål med ny struktur:

- + Styrke netværket, især de mindre TS miljøer
- + Formalisere udpegningen af 'kolofonen' – styrke demokrati og repræsentationen
- + Afstemme forventninger til de valgte kredsrepræsentanter – og til bestyrelsens lokalkontakt
- + Styrke udviklingen af nye TS initiativer og medlemsaktiviteter
- + Styrkelse af Frihavnsordningen
- + Holde fast i det gode fra den nuværende struktur.

Dele landet op i 6 kredse, holde årligt medlemsmøde i hver kreds. Erstatte efterårsmedlemsmødet. Fyraftensmøder, - ikke weekendmøde - som måske kan få andre medlemmer af huse.

I dag 18 lokalfolk. Der bliver 18 kredsrepræsentanter, hvert lokalområde minimum to, maksimum fire – afhængig af antallet af skibe.

Kredsrepræsentanter udpeges af de fremmødte medlemmer.

TS tovholder for møderne sammen med lokalfolk/kredsrepræsentanter.

--

Opdeling: Ikke efter regioner, men med sigte på, hvem man naturligt sejler sammen med. Få den mest naturlige samarbejdsflade i forhold til dem, der hænger sammen.

Der var debat om den nye ordning, hvorunder det blev slået fast, at den stemmer overens med TS' love. Udpegningen af lokalfolkene ikke om kampvalg, men at medlemmerne også er bevidst om, at de udpegede repræsentierer dem. Det er for at få de lokale medlemmer ind i strukturen. Og formålet med mødet er ikke blot valg, men at lave TS-arrangement i de seks kredse: Hvad sker der til næste sommer? Få planerne frem, så ideer kan spredes på tværs af kredsene.

Grundtanken er at sætter fokus på det regionale samarbejde. Giver det træskib, som ligger alene, mulighed for at mødes med de aktive miljøer. Kredsrepræsentanter fortæller sammen med TS-bestyrelsen om de ting, der sker.

Kredsrepræsentanternes opgaver bliver:

- + Bindeled mellem TS-bestyrelse og TS-kredsene, deltager i kolofonmødet i januar.
- + Kredsrepræsentanterne medvirker til at skabe overblik over deres kredsaktiviteter, der involverer TS og sikrer information i TS blad og på web.
- + Bindeled mellem Frihavnenes lokale TS kontakter og bestyrelsen.

Kredsmøderne i oktober bliver for medlemmer. Kredsene kan jo lave alle de foredrag, de har lyst til, i løbet af året og invitere alle dem, de vil. Men dette er et medlemsmøde, arrangeret af TS for at styrke medlemsaktiviteterne og medlemmerne på tværs af kredsene. Man kan jo melde sig ind på stedet.

Derefter satte lokalfolkene i de nye kredse sig sammen og snakkede om, hvordan møderne i oktober kan skydes i gang.

Møderne bliver annonceret i TS Blad 2 med tid og sted. I TS Blad 3 skal indholdet være på plads.

Modellen er aftenmøde 17-21 med vejledende program:

Velkomst og oplæg ved TS om igangværende arbejde. 'Vandet Rundt' i kredsen. Udpegning af kredsrepræsentanter. Maritimt foredrag.

Nogle af de nye kredsmøder blev allerede besluttet i Svendborg:

Kbh., Nordsjælland, NV Sjælland: 24. oktober 12-16 på Elværket i Holbæk. Tilmelding senest 19.10.

Sydsjælland/Bornholm: Møde i Nysted bådelaug i oktober. Supplerende møde nr. to i Rønne for at hverve medlemmer, inviterer Mesters medlemmer, formentlig i november.

Fyn og Sydøstjylland: Sejlads sidste weekend i august for alle i området, smakkejoller og lidt større kølbåde fra Fåborg til Korshavn. Medlemsmøde i oktober.

Vestjylland: Mødet kommer, gerne i Nymindegab.

Østjylland: Forsikring og søredning, lov kontra virkelighed. 2. oktober kl. 17.

Nordjylland: Møde 23. oktober på Limfjordsmuseet i Løgstør.

Peer Bonnemann meddelte afsluttende, at han har overtaget Asger Nørlund Christensens byggeprojekt CAROLINE, kopi af en lystbåd fra 1866, der ligger i Hou. Han er i gang med at strikke projekt sammen, der retter sig mod lettere handicappede og pensionister.